

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2019 m. lapkričio 15 d.

ES kova su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms: iki šiol pasiekta nedidelė pažanga, teigia auditoriai

Kaip nurodyta naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, ES kova su „super mikrobais“, ypač bakterijomis, kurios tapo atsparios antibiotikams, iki šiol mažai pažengė į priekį. Nors ES veiksmams buvo užtikrinta tam tikra pažanga, ypač veterinarijos klausimais, yra mažai įrodymų, kad atsparumo antimikrobinėms medžiagoms našta sveikatai sumažėjo, teigia auditoriai.

Atsparumas antimikrobinėms medžiagoms (AAM) pasireiškia, kai mikrobai, pavyzdžiui, bakterijos, virusai, parazitai ar grybai, tampa atsparūs vaistams, kurie anksčiau suteikdavo veiksmingą gydymą. Dėl vaistams atsparių bakterijų sukeltų infekcijų ES kasmet miršta apie 33 000 žmonių. Dėl papildomų sveikatos priežiūros išlaidų ir našumo nuostolių tai ekonomikai kainuoja 1,5 milijardo eurų. Kova su super mikrobais yra sudėtinga, ir yra būtina taikyti integruotą bendros sveikatos koncepcija grindžiamą požiūrį į žmonių ir gyvūnų sveikatą ir aplinką.

Auditoriai įvertino, kaip Europos Komisija ir ES agentūros valdo pagrindinę veiklą ir išteklius, skirtus AAM sumažinti. Jie patikrino Komisijos paramą valstybių narių „bendros sveikatos koncepcija“ grindžiamam reaguojimui ir jos indėlį skatinant apdairų antimikrobinų medžiagų naudojimą gyvūnuose. Jie taip pat nagrinėjo AAM moksliniams tyrimams skirtą ES paramą.

„Atsparumas antimikrobinėms medžiagoms yra rimta grėsmė visuomenės sveikatai, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Nikolaos Milionis. – Nors padaryta tam tikra pažanga veterinarijos klausimais, Europos Komisija kartu su valstybėmis narėmis turi dėti dar daugiau pastangų šiai didėjančiai grėsmei pašalinti.“

Auditoriai padarė išvadą, kad ES parama, skirta stiprinti bendros sveikatos koncepcija grindžiamus požiūrius į AAM, buvo vertinga. Visų pirma ji padėjo priimti labiau informacija pagrįstus politinius sprendimus ir padėjo valstybėms narėms bendradarbiauti ir keistis patirtimi. Tačiau jie teigia, kad yra galimybių užtikrinti tolesnes sinergijas, siekiant remti kovą su AAM pasitelkiant tikslines, ekonomiškai veiksmingas investicijas. Jie taip pat nurodo su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų pažangos stebėjimo ir priežiūros spragas, dėl kurių gali sulėtėti kovos

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

su AAM veiksmi. Jie taip pat mano, kad vis dar nepakanka mokslinių duomenų apie AAM paplitimą ir plitimą aplinkoje.

Auditoriai nustatė, kad nors pažanga netolygi, daugumoje ES valstybių narių veterinarinių antimikrobinų medžiagų naudojimas tapo apdairesnis. Tai yra pagrindinis kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksnys. Nepaisant to, jie teigia, kad kai kurios antimikrobinės medžiagos vis dar naudojamos per daug. Naujomis ES taisyklėmis dėl veterinarinių vaistų ir vaistinių pašarų šalinami kai kurie žinomi trūkumai. Tačiau kai kurie probleminiai klausimai išlieka, pavyzdžiui, sunkumai, su kuriais valstybės narės susiduria rinkdamos duomenis ir atsparių bakterijų maiste ir gyvūnuose stebėjimo spragos. Auditorių nuomone, būsima bendra žemės ūkio politika suteikia galimybę dar labiau stiprinti ES kovos su super mikrobais sistemą.

ES biudžetas yra pagrindinis investicijų į AAM mokslinius tyrimus finansavimo šaltinis. Tačiau kuriant naujas antimikrobinų medžiagų klases dar nepasiekta jokio proveržio. Be to, auditoriai pažymi, kad Komisija neatliko išsamaus savo paramos moksliniams tyrimams (kuriems tenka daugiau kaip 99 % išlaidų AAM) vertinimo. Galiausiai konkrečiomis ES iniciatyvomis dar nėra tinkamai sprendžiamos rinkos nepakankamumo problemos, atgrasančios privačiojo sektoriaus mokslinius tyrimus kovos su AAM srityje.

Remdamiesi savo nustatytais faktais, auditoriai teikia keletą rekomendacijų, skirtų pagerinti ES reagavimą į AAM, visų pirma:

- didinant paramą valstybėms narėms;
- skatinant apdairų antimikrobinų medžiagų veterinarijos srityje naudojimą ir geresnę AAM priežiūrą;
- stiprinant AAM mokslinių tyrimų skatinimo ES strategijas.

Pastabos leidėjams

Atsparumas antimikrobinėms medžiagoms yra rimta grėsmė visuotinei sveikatai, vystymuisi ir apsirūpinimui maistu. Galiausiai, kovą su AAM sudaro du pagrindiniai sunkumai: užtikrinti, kad esamos antimikrobinės medžiagos būtų naudojamos apdairiau ir efektyviau, ir atrasti bei pasinaudoti naujomis antimikrobinėmis medžiagomis pasitelkiant mokslinius tyrimus ir plėtotę. 2017 m., po to, kai buvo priimtas Pasaulio sveikatos organizacijos pasaulinis veiksmų planas, Europos Komisija priėmė savo „ES bendros sveikatos koncepcija grindžiamą veiksmų planą, skirtą kovai su AAM“, kuriame pateikti veiksmai, susiję su sveikata, veterinarijos klausimais ir aplinka.

Specialioji ataskaita Nr. 21/2019 „Atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problemos sprendimas. Pažanga gyvūnų sektoriuje, bet ši grėsmė sveikatai tebėra iššūkis ES“ paskelbta Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.

Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos.

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Vincent Bourgeais, e. paštas: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
Tel. (+352) 4398 47 502 Mob. tel. (+352) 691 551 502